

KÉSZSÉGFEJLESZTÉS 4–8 ÉVES KORBAN

Elnök: Józsa Krisztián
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet

Opponens: Nagy József
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet

ELŐADÁSOK:**A mesékkel történő fejlődéssegítés hatásának vizsgálata**

Szombathelyiné Nyitrai Ágnes
Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Zentai Gabriella
Békés Megyei Tudásház és Könyvtár

A zenei képességek és az olvasás, helyesírás, számolás összefüggései hétéves korban

Janurik Márta
SZTE ZMK Vonós Tanszék, SZTE BTK Neveléstudományi Doktori Iskola

A rendszerező képesség összefüggése az elemi alapképességek fejlettségével első osztályos gyermekek körében

Zentai Gabriella
Békés Megyei Tudásház és Könyvtár

A beszédhiba korrekciója a beszédhanghalló készség fejlesztése alapján: módszerek és eszközök

Fazekasné Fenyvesi Margit
ELTE BGGYK Tanulásban Akadályozottak és Értelmileg Akadályozottak Pedagógijája Tanszék

SZIMPÓZIUM-ÖSSZEFOGLALÓ

A „Szegedi Műhely” kutatói Nagy József vezetésével a hetvenes évektől foglalkoznak az óvodás- és kisiskoláskor alapkészségeivel, az ún. elemi alapkészségekkel. E kutatások eredményeként született meg a PREFER (Nagy, 1986). Az elmúlt évtizedben továbbfejlesztettük a PREFER teszrendszerét, e munkálatok eredményeként jött létre a DIFER Programcsomag (Nagy, Józsa, Vidákovich és Fazekasné, 2004). Olyan eszközt hoztunk létre, amely segítheti az óvodai és iskolai készségfejlesztő munkát. A DIFER-ben hét elemi alapkészség fejlettségének feltárásához áll rendelkezésre kritériumorientált, diagnosztikus teszt. A készségek fejlesztését segítő módszertani könyvek, játékgyűjtemények folyamatosan jelennek meg. Fejlesztő kísérletünk alapján bizonyítottuk: az elemi alapkészségek játékos módszerekkel óvodáskorban eredményesen fejleszthetők. A hátrányos helyzetből adódó elmaradás jelentős mértékben csökkenthető, a sikeres iskolakezdés feltételei megteremthetők.

A DIFER Programcsomag 2004-es első kiadását követően is folyamatosan dolgozunk az eszközrendszer továbbfejlesztésén. Ezek a kutatások jelenleg elsősorban a következő területekre összpontosítanak. (a) A DIFER-be illesztendő további készségek, képességek, motívumok azonosítása. A mérésekre alkalmas kritériumorientált, diagnosztikus tesztek fejlesztése. (b) E készségek, motívumok esetében az országos helyzetkép, a fejlődési folyamat feltárása. (c) A fejlesztésre alkalmas módszerek kidolgozása és kipróbálása. (d) A DIFER Programcsomag hatékonyságának empirikus igazolása, fejlesztő és alkalmazó kísérletek lebonyolítása. (e) A DIFER Programcsomag alkalmazási lehetőségeinek feltárása eltérő fejlődésű gyermekek esetében.

Szimpóziumunkba e területekből, az újabb kutatási eredményekből válogattunk négyet. Első két előadásunk a fejlesztés lehetőségeivel foglalkozik. Elsőként egy fejlesztő kísérlet eredményeit mutatjuk be. A két évig tartó (nagy csoport, első osztály) kontrollcsoportos kísérlet során igazoltuk, hogy mesékre, mesélésre építve az összefüggés-kezelés készsége eredményesen fejleszthető. Ezt követően egy folyamatban lévő programunk módszereiről, első tapasztalatairól számolunk be. Ennek a kísérletnek a kutatási kérdése arra irányul, hozzájárulhat-e a beszédhiba korrekciójához, a tiszta beszéd kialakulásához a beszédhanghallás óvodai fejlesztése. A szimpózium második felének előadásai a DIFER-hez kapcsolódó két új területtel, a zenei és a rendszerező képességgel foglalkoznak. Második osztályos tanulók körében végzett vizsgálatunk megmutatja, hogy a zenei képesség fejlettsége miként kapcsolódik az olvasás, írás, számolás elsajátításához. Negyedik előadásunk a rendszerező képesség és a DIFER-készségek összefüggés-rendszerét elemzi első osztályos tanulók mintáján.